

Dommerudnævnelsesrådet Årsberetning 2002

Udgivet af:
Dommerudnævnelsesrådet
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Telefon 70 10 33 22
Telefax 70 10 44 55
www.dommerudnaevnelsesraadet.dk

Grafisk design:
Rumfang

Forside:
Rumfang

Tryk:
CenterTryk, Holbæk

Oplag:
1.100

ISSN: 1601-7250
ISBN: 87-91123-19-4

Dommerudnævnelsesrådet

Årsberetning 2002

Indholdsfortegnelse

	Side	
1	4	1. Forord
2	6	2. Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet
3	7	3. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og sekretariat
4	8	4. Dommerudnævnelsesrådets kompetence
	8	4.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c og finanslovens tekstanmærkninger
	8	4.1.1. <i>Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c</i>
	8	4.1.2. <i>Tekstanmærkninger på finansloven</i>
	9	4.2. Retsplejelovens kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere, jf. retsplejelovens § 42 og § 43
5	10	5. Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningssager
6	12	6. Fremgangsmåden ved besættelse af to typiske stillinger
	12	6.1. Besættelse af en stilling som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)
	13	6.2. Besættelse af en stilling som byretsdommer ved et præsidentledet embede
7	14	7. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed i 2002
	14	7.1. Indstilling til prøvevotering i Højesteret
	14	7.2. Stillinger til udnævnelse
	15	7.3. Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)
8	17	8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser
	17	8.1. Udnævnelsesalder
	18	8.2. Besættelse af stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)
	18	8.2.1. <i>Ordinære konstitutionsstillinger</i>
	18	8.2.2. <i>Korttidskonstitutioner for advokater</i>
	19	8.2.3. <i>Praksis vedrørende retsplejelovens § 44 b</i>
	19	8.2.4. <i>Henstillinger til Domstolsstyrelsen</i>
	20	8.3. Udnævnte dommeres ansøgning om anden dommerstilling
	20	8.3.1. <i>Kvalifikationsvurdering og kontinuitetskrav</i>
	20	8.3.2. <i>Specielt om rejsedommere</i>
	21	8.4. Retspræsidenter og dommere med administrative funktioner
	22	8.5. Kønsfordeling
	22	8.6. Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten
	22	8.7. Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser

24	9. Nogle problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller ministeriets institutioner)	9
24	9.1. 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere	
25	9.2. Konkurrencen om 9-måneders konstitutionsstillingerne	
26	9.3. Forløbet af uddannelseskonstitutionen	
27	10 Bilag	10
27	10.1. Statistik	
27	10.1.1. <i>Statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger</i>	
36	10.1.2. <i>Statistisk oversigt over indstillinger afgivet af Dommerudnævnelsesrådet i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2002</i>	
37	10.1.3. <i>Statistisk oversigt over afgivne landsretsudtalelser</i>	
40	10.2. Retsplejelovens kapitel 4, §§ 42-46	
43	10.3. Bekendtgørelse om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet	
47	10.4. Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne	

1. Forord

1 Dommerudnævnelsesrådet er oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998, der trådte i
2 kraft den 1. juli 1999. Med denne lov og lov nr. 401 af 26. juni 1998 om Domstolsstyrel-
3 sen gennemførtes den reform af domstolenes forhold, der var lagt op til i Domstols-
4 udvalgets Betænkning (betænkning nr. 1319 af 19. juni 1996). Reformen i forbindelse
5 med udnævnelse af dommere består udover i oprettelse af et dommerudnævnelses-
6 råd navnlig i en lovfæstelse af de hensyn, der skal lægges til grund ved udnævnelse af
7 dommere, jf. herved retsplejelovens § 43:

8 *“Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes*
9 *kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på*
10 *ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridi-*
11 *ske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at*
12 *der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.”*

13 Dommerudnævnelsesrådet har i 2002 afgivet 59 indstillinger om besættelse af dom-
14 merstillinger/konstitutioner, der alle er blevet fulgt af justitsministeren. Rådets ind-
15 stillinger fordeler sig således: 4 indstillinger til prøvevotering med henblik på udnæv-
16 nelse som højesteretsdommer, 4 indstillinger om besættelse af landsdommerstillin-
17 ger, 17 indstillinger om besættelse af byretsdommerstillinger, 25 indstillinger om
18 landsretskonstitutioner og 9 indstillinger om de særlige korttidskonstitutioner på 3
19 måneder for advokater.

20 Denne beretning gengiver som de tidligere beretninger de centrale regler om rådet og
21 rådets arbejdsform tillige med enkeltelementer i rådets praksis.

22 En af domstolsreformens målsætninger har været, at rekruttering af dommere skal
23 ske fra en bredere kreds end hidtil, således at også kvalificerede ansøgere med en an-
24 den erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere
25 (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller ministeriets insti-
26 tutioner) får mulighed for at blive dommere.

27 Dommerudnævnelsesrådet har nu afgivet årsberetninger om sin virksomhed i årene
28 1999, 2000, 2001 og 2002, og halvdelen af rådets medlemmer (formanden og de to of-
29 fentlighedsrepræsentanter) afslutter deres 4-årige funktionsperiode med udgangen
30 af februar 2003. Rådet har på denne baggrund fundet det naturligt i denne beretning
31 at gennemgå rekrutteringsmønstret i rådets hidtidige funktionsperiode og give sin
32 vurdering af, om målsætningen om en bredere rekruttering er nået eller vil kunne rea-
33 liseres inden for de rammer, der er afstukket med domstolsreformen.

34 Rådet har i perioden 1. august 1999 - 31. december 2002 indstillet i alt 100 ansøgere
35 til ansættelse som faste dommere. I Højesteret er 3 ud af 5 stillinger blevet besat med
36 andre end traditionelle ansøgere (3 advokater). I landsretterne er 2 ud af 21 stillinger
37 blevet besat med andre end traditionelle ansøgere (i Østre Landsret 1 ud af 18 stillin-
38 ger (en kontorchef i Miljøministeriet) og i Vestre Landsret 1 ud af 3 stillinger (en uni-
39 versitetslærer)). I byretterne er 1 ud af 74 stillinger blevet besat med andre end tradi-

tionelle ansøgere (en viceformand i Naturklagenævnet). Af de ledige byretsdommerstillinger blev alene 39 besat med andre ansøgere end allerede udnævnte dommere. Der er ved opdelingen taget udgangspunkt i de pågældendes stilling umiddelbart forud for udnævnelse til dommer.

En realisering af domstolsreformens målsætning om en bredere dommerrekruttering må kræve, at mere end et fåtal af kvalificerede jurister med en anden juridisk baggrund end den traditionelle ansættes i faste dommerstillinger. Medens denne målsætning til overmål er opfyldt ved besættelse af dommerstillinger i Højesteret, er dette ikke tilfældet ved besættelse af dommerstillinger i landsretterne og byretterne.

Et grundlæggende problem i denne forbindelse synes at være, at det – når der bortses fra den traditionelle ansøgerkreds – ikke fremstår som tilstrækkeligt attraktivt for mange kvalificerede jurister, der har nået udnævnelsesalderen til en dommerstilling, at skifte fra en karriere i det offentlige eller private til en landsdommer- eller byretsdommerstilling. En væsentlig årsag hertil må for så vidt angår det private antages at være, at sådanne dommerstillinger ikke anses for at kunne konkurrere lønmæssigt med de stillinger i det private regi, der tilbydes jurister med de fornødne kvalifikationer til at blive dommer.

En anden væsentlig årsag til, at der kun er få ansøgere uden for den traditionelle ansøgerkreds til byrets- og landsdommerstillinger, er utvivlsomt retsplejelovens krav om, at udnævnelse til landsdommer eller dommer i byret eller SØ- og Handelsretten i reglen kræver, at ansøgerens egnethed som dommer forudgående bedømmes i landsretten under en landsretskonstitution med den heraf følgende risiko for, at ansøgeren ikke anses for egnet som dommer. Før nogen kan beskikkes til højesteretsdommer, skal den pågældende have godtgjort sin egnethed til at have sæde i retten ved som prøve at votere først i mindst 4 sager.

Rådet har ikke set det som sin opgave at foreslå ændringer i de regler om udnævnelse af dommere, der er gennemført ved domstolsreformen. Det må herved også tages i betragtning, at reformen blev gennemført for knap 4 år siden. Rådet har imidlertid i kapitel 9 fremdraget en række problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden juridisk baggrund end den traditionelle, ligesom rådet har peget på forskellige tiltag, der muligvis kunne medvirke til en bredere rekruttering.

København, den 1. marts 2003

Knud Aksel Knudsen

Niels Skovgård Larsen

Kristine Mona Sanne Nielsen

Hugo Wendler Pedersen (*formand*)

Jørgen Poulsen

Erling Tiedemann

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

2. Oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet

1 Dommerudnævnelsesrådet blev oprettet ved lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring
af retsplejeloven, tjenestemandsløven og forskellige andre love (Rekruttering af dom-
2 mere, dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår, dommeres bierhverv og ændringer
som følge af oprettelse af en domstolsstyrelse m.v.)^①. Loven trådte i kraft den 1. juli
3 1999. Loven bygger i det væsentlige på betænkning nr. 1319/1996 fra Domstolsudval-
get, som blev nedsat den 11. marts 1993.

4
5 Reglerne om rådets virksomhed findes i retsplejelovens kapitel 4 og i bekendtgørelse
nr. 589 af 21. juni 1999 om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet^②.

6 Dommerudnævnelsesrådet har siden den 1. juli 1999 afgivet indstillinger til justitsmi-
nisteren om besættelse af dommerstillinger. Rådet afgiver indstillinger vedrørende
7 alle faste dommerstillinger med undtagelse af stillingen som præsident for Højeste-
ret. Rådet afgiver endvidere indstillinger vedrørende visse midlertidige dommerstillin-
8 ger. Rådets indstillinger afgives til justitsministeren. Faste dommere udnævnes af
dronningen, mens konstitution meddeles af justitsministeren.

9
10 Formålet med oprettelsen af Dommerudnævnelsesrådet har været at opnå en bredere
dommerrekruttering og en mere åben og gennemsigtig udnævnelsesprocedure for
dommere. Dette formål er søgt tilgodeset dels ved angivelsen af grundlaget for rådets
indstillinger, der skal være en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den
pågældende dommerstilling, dels ved Dommerudnævnelsesrådets sammensætning
og indstillingsprocedure.

Rådet er sammensat med en ligelig fordeling af dommermedlemmer og medlemmer
uden for domstolene. Formålet har været at sikre, at rådet dels har den nødvendige
viden om domstolsorganisationen og om kravene til juridisk indsigt i de forskellige
dommerstillinger, evner for retsledelse, administration m.v., dels kan inddrage mere
almene samfundsmæssige hensyn.

Rådet er sammensat af en højesteretsdommer (formand), en landsdommer (næstfor-
mand), en byretsdommer, en advokat og to offentlighedsrepræsentanter. Medlem-
merne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesterets ple-
num, landsretterne, Den Danske Dommerforening, Advokatrådet, Dansk Folkeoplys-
nings Samråd samt (og i forening) Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes
Landsforening og Københavns og Frederiksberg kommuner.

Alle medlemmer fungerer som enkeltpersoner og repræsenterer ikke den indstillings-
berettigede ret eller organisation. Medlemmerne, der har en funktionstid på 4 år, kan
ikke genbeskikkes.

^① Retsplejelovens kapitel 4 er medtaget som bilag 10.2. til årsberetningen.

^② Bekendtgørelsen er medtaget som bilag 10.3. til årsberetningen.

3. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning og sekretariat

Dommerudnævnelsesrådet består af følgende medlemmer:	1
Højesteretsdommer Hugo Wendler Pedersen (formand)	
Landsdommer Knud Aksel Knudsen, Østre Landsret (næstformand)	2
Administrerende dommer Kristine Mona Sanne Nielsen, Retten i Viborg	
Advokat Niels Skovgård Larsen	3
Generalsekretær Jørgen Poulsen	
Forhenværende amtsborgmester Erling Tiedemann	4
Suppleanter for rådsmedlemmerne er:	5
Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen	
Landsdommer Poul Hansen, Vestre Landsret	6
Dommer Flemming Schønnemann, Retten i Rønne	
Advokat Bo Visby Carlsen	7
Professor Dominique Bouchet	
Forhenværende borgmester Jørgen Frederiksen	8
Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.	9
Fuldmægtig Henriette Hørmann Jensen har i 2002 været sekretær for rådet.	10

4. Dommerudnævnelsesrådets kompetence

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

4.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c og finanslovens tekstanmærkninger

4.1.1. Retsplejelovens § 43 a, § 44 b og § 44 c

Efter retsplejelovens § 43 a afgiver Dommerudnævnelsesrådet indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som:

1. Højesteretsdommer
2. Landsretspræsident og landsdommer
3. Præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten
4. Byretspræsident, administrerende byretsdommer og byretsdommer
5. Midlertidig beskikkelse som landsdommer, jf. retsplejelovens § 44 b
Herved sker der beskikkelse eller konstitution i en uddannelsesstilling – en såkaldt uddannelseskonstitution. Disse stillinger har traditionelt navnlig været søgt af og besat med dommerfuldmægtige, idet en landsretskonstitution er en afsluttende del af dommerfuldmægtiguddannelsen. Domstolsreformen har imidlertid haft som et af sine formål, at uddannelseskonstitutioner skal kunne søges af og besættes med dommeraspiranter generelt, således at der tillige skabes en vekselvirkning mellem domstolene på den ene side og navnlig retsvidenskaben og advokatgerningen på den anden side.
6. Midlertidig beskikkelse som dommer, jf. retsplejelovens § 44 c
Disse stillinger, der også kaldes korttidsstillinger eller korttidskonstitutioner, fordi de kun har en varighed på 3 måneder, kan kun søges af advokater. Disse korttidskonstitutioner er oprettet som et led i domstolsreformen med henblik på at give advokater adgang til – uden en definitiv afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen.

4.1.2. Tekstanmærkninger på finansloven

Dommerudnævnelsesrådet afgiver tillige indstilling i forbindelse med midlertidig konstitution af dommere i stillinger, der er oprettet med hjemmel i tekstanmærkninger til finansloven. Der har siden 1988 med hjemmel i tekstanmærkninger til finansloven været mulighed for midlertidigt at konstituere et antal dommere i de såkaldte "puljedommerstillinger".

I finansårene 1999, 2000, 2001 og 2002 har der været hjemmel til at beskikke op til 7 yderligere dommere ved de kollegiale retter med henblik på, at særlige opgaver kan løses, f.eks. behandling af større straffesager, nedsættelse af undersøgelseskommissioner, generel nedbringelse af lange sagsbehandlingstider m.v.

I finansårene 2000, 2001 og 2002 har der tillige været hjemmel til at beskikke indtil 6 advokater, byretsdommere m.v. som landsdommere. Disse stillinger er oprettet med henblik på korttidskonstitution af advokater, jf. retsplejelovens § 44 c, og for at opnå en bredere rekruttering af dommere og med henblik på erfaringsudveksling mellem by- og landsretter – eventuelt således, at byretsdommere kan opnå landsrettens vurdering af egnethed som landsdommer.

4.2. Retsplejelovens kvalifikationskrav for udnævnelse af faste dommere, jf. retsplejelovens § 42 og § 43

Efter retsplejelovens § 42, stk. 3, kan kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, udnævnes som fast dommer. Det fremgår endvidere af stk. 4, at udnævnelse som dommer^③ i reglen kræver, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten. Bedømmelsen i landsretten sker ved midlertidig beskikkelse som landsdommer i en konstitutionsperiode på typisk 9 måneder, hvor den pågældende gør tjeneste i 2-3 afdelinger. I denne periode virker og stemmer den pågældende på lige fod med de øvrige landsdommere i afdelingen. Ved konstitutionsperiodens afslutning indhenter landsretspræsidenten udtalelser fra de afdelinger, hvori den pågældende har gjort tjeneste, og udarbejder på dette grundlag en skriftlig vurdering af vedkommendes egnethed som dommer.

Efter retsplejelovens § 43 skal besættelsen af dommerstillinger ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

^③ For dommere i Højesteret gælder særlige regler om prøvevotering, jf. retsplejelovens § 42, stk. 5.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

5. Dommerudnævnelsesrådets behandling af ansøgningssager

- 1 Efter retsplejelovens § 43 c fastsætter rådet selv sin forretningsorden. Rådets forret-
ningsorden er fastsat i bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999, der er offentliggjort i
2 Lovtidende^④.
- 3 Rådets arbejde tilrettelægges af formanden, og sekretariatet forbereder ansøgnings-
sagerne til rådsbehandling og tilvejebringer herunder de fornødne oplysninger om de
4 enkelte ansøgere.
- 5 I rådets behandling indgår det materiale, som den enkelte ansøger har vedlagt ansøg-
ningen. Rådet indhenter herefter gennem Domstolsstyrelsen en udtalelse om
6 ansøgerne fra det embede, hvor stillingen er ledig, medmindre der er tale om et ene-
dommerembede eller en stilling som administrerende dommer. Endvidere indhenter
7 rådet en udtalelse fra præsidenten for den landsret, hvorunder embedet henhører.
Rådet finder det herudover væsentligt, at ministerier, styrelser og lignende organisati-
8 oner udtaler sig om de ansøgere, der søger ansættelse ved domstolene, jf. herved
princippet i tjenestemandslovens § 8, stk. 1, således at der tilvejebringes det bedst
9 mulige grundlag for rådets indstilling i de enkelte ansættelsessager.
- 10 Ansøgere og organisationer, hvis medlemmer er naturlige ansøgere til de i retspleje-
lovens § 43 a nævnte stillinger, har ret til efter anmodning at få udleveret en liste over
alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.
- Modtager rådet mundtlige oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af be-
tydning for beslutning i en ansøgningssag, eller er rådet på anden måde bekendt med
sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder
dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.
- En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøg-
ningssag, der vedrører den pågældendes egne forhold. Rådet udsætter som udgangs-
punkt sin beslutning i ansøgningssagen, indtil ansøgeren er gjort bekendt med doku-
menterne.
- Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af be-
stemte oplysninger af faktisk karakter i sagen, som er til ugunst for ansøgeren og er
af væsentlig betydning for rådets indstilling, træffer rådet i almindelighed ikke beslut-
ning, før rådet har gjort ansøgeren bekendt med oplysningerne og givet ansøgeren
lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.
- Rådets beslutninger i ansøgningssager træffes som udgangspunkt i møder. Møderne,
der ikke er offentlige, holdes – bortset fra særlige tilfælde – én gang om måneden. Rå-
dets behandling sker i almindelighed på skriftligt grundlag. Rådet indkalder ansøgere
til en samtale, når der findes behov herfor.

^④ Bekendtgørelsen er medtaget som bilag 10.3. til årsberetningen.

Rådet er beslutningsdygtigt, når mindst fire medlemmer, herunder formanden, er til stede. Rådets beslutninger træffes ved almindeligt flertal, dog således at formandens stemme er afgørende ved stemmelighed.

1

2

Som anført foran under punkt 4.2. kræver udnævnelse som dommer i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt i en konstitutionsperiode i landsretten på typisk 9 måneder. Ved rådets vurdering af den enkelte ansøgers juridiske og personlige kvalifikationer til en stilling indgår denne egnethedsvurdering (konstitutionsudtalelse) som et centralt element. Også udtalelser fra de steder, hvor den pågældende har været ansat, indgår i vurderingen. Udtalelsen fra det embede, hvor stillingen er ledig, og fra præsidenten for den landsret, hvorunder embedet henhører, angiver og begrundes i reglen, hvem eller hvilke ansøgere der anses for bedst kvalificeret til den ledige stilling. Disse udtalelser tillægges betydelig vægt ved rådets beslutning om, hvem af ansøgerne der skal indstilles til en ledig stilling.

3

4

5

6

7

8

Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Indstillingen skal være begrundet. Det skal i rådets indstilling oplyses, hvis der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkt skal fremgå af indstillingen. Der har i 2002 været dissens i forbindelse med besættelsen af 1 stilling (se herom afsnit 8.3.1).

9

10

Rådets indstilling fremsendes efter praksis til justitsministeren den første hverdag efter rådets møde, og navnet på den indstillede ansøger til den enkelte stilling offentliggøres herefter ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.dommerudnaevnelsesraadet.dk.

6. Fremgangsmåden ved besættelse af to typiske stillinger

1

6.1. Besættelse af en stilling som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Ansøgnings sagen starter med, at Domstolsstyrelsen annoncerer den ledige stilling ved cirkulæreskrivelse til domstolene og i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, Advovjob (Advokatsamfundets jobdatabase) samt så vidt muligt i DJØF-Bladet og Advokaten. Ansøgningsfristen er mindst 14 dage fra annonceringen i Statstidende. Det tilstræbes, at ansøgningsfristen er længere. Annoncering sker så vidt muligt i god tid inden ledighed i stillingen.

Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer hver bilagt eksamensbevis, curriculum vitae og eventuelle landsretsudtalelser skal sendes til Domstolsstyrelsen, Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K.

Domstolsstyrelsen udarbejder løbende en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling, hvorpå ansøgerne indplaceres efter tidspunktet for ansøgningens modtagelse.

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne med ansøgerlisten til præsidenten for den landsret, hvor stillingen som midlertidigt beskikket landsdommer er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig kopi af ansøgerlisten til Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandsløvens § 5, stk. 3-5.

Domstolsstyrelsen sender endvidere kopi af ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer bilagt ansøgningerne til stillingen.

Landsretspræsidentens udtalelse returneres til Domstolsstyrelsen, der sender kopi af præsidentens udtalelse til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale.

Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som midlertidigt beskikket landsdommer.

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.dommerudnaevnelseraadet.dk.

6.2. Besættelse af en stilling som byretsdommer ved et præsidetledets embede

Ansøgningssagen starter med, at Domstolsstyrelsen annoncerer den ledige stilling ved cirkulæreskrivelse til domstolene og i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, Advoljob (Advokatsamfundets jobdatabase) samt så vidt muligt i DJØF-Bladet og Advokaten. Ansøgningsfristen er i almindelighed 14 dage fra annonceringen i Statstidende.

Det anføres i stillingsopslaget, at ansøgningen i 8 eksemplarer hver bilagt eksamensbevis, curriculum vitae og eventuelle landsretsudtalelser skal sendes til Domstolsstyrelsen, Dommerudnævnelsesrådets Sekretariat, St. Kongensgade 1-3, 1264 København K.

Domstolsstyrelsen udarbejder løbende en ansøgerliste vedrørende den enkelte stilling, hvorpå ansøgerne indplaceres efter tidspunktet for ansøgningens modtagelse.

Efter ansøgningsfristens udløb sender Domstolsstyrelsen ansøgningerne med ansøgerlisten til byretspræsidenten ved det embede, hvor stillingen som dommer er ledig, og anmoder om en udtalelse om ansøgerne til stillingen. Styrelsen sender samtidig kopi af ansøgerlisten til præsidenten for den landsret, hvorunder embedet henhører, til Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatsamfundet, jf. herved tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

Domstolsstyrelsen sender endvidere kopi af ansøgerlisten til Dommerudnævnelsesrådets medlemmer bilagt ansøgningerne til stillingen.

Byretspræsidentens udtalelse videresendes til præsidenten for den landsret, i hvis kreds stillingen er ledig. Landsretspræsidenten afgiver herefter en udtalelse om ansøgerne og returnerer sagen til Domstolsstyrelsen, der sender kopi af præsidenternes udtalelser til rådets medlemmer.

Dommerudnævnelsesrådets medlemmer kan gennem rådets sekretariat søge tilvejebragt supplerende oplysninger om ansøgernes juridiske kvalifikationer, evner for retsledelse, administrative evner, samarbejdsevner, arbejdsevne og efter omstændighederne personlige forhold. Rådets medlemmer kan endvidere foranledige en ansøger indkaldt til en samtale.

Rådet træffer herefter i et møde beslutning om, hvem der skal indstilles til stillingen som byretsdommer.

Domstolsstyrelsen meddeler den følgende hverdag rådets indstilling til justitsministeren og offentliggør indstillingen ved pressemeddelelse samme dag kl. 15.30 samt på rådets hjemmeside: www.dommerudnaevnelsesraadet.dk.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

7. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed i 2002

1 Dommerudnævnelsesrådet har i perioden fra den 1. januar 2002 til den 31. december
2 2002 holdt 12 møder. Rådet har i disse møder afgivet indstilling vedrørende 59 stillin-
ger.

3 I forbindelse med besættelsen af 1 stilling har der ikke været enighed i rådet, idet rå-
4 dets to offentlighedsrepræsentanter har haft en anden opfattelse end rådets øvrige
medlemmer (se herom afsnit 8.3.1).

5 Justitsministeren har i 2002 fulgt alle rådets indstillinger.

6

7.1. Indstilling til prøvevotering i Højesteret

7

Dommerudnævnelsesrådet har i 2002 indstillet følgende ansøgere til prøvevotering
8 med henblik på udnævnelse til højesteretsdommer:

8

9 Landsdommer Marianne Højgaard Pedersen, Østre Landsret

Advokat Thomas Peter Rørdam

10 Afdelingschef Lars Bay Larsen, Justitsministeriet

Advokat Jon Ulrik Stokholm

7.2. Stillinger til udnævnelse

Dommerudnævnelsesrådet har i 2002 indstillet følgende ansøgere til stillinger til ud-
nævnelse:

Landsdommer i Østre Landsret

Konstitueret landsdommer Finn Morten Andersen, Østre Landsret

Kontorchef Norman Elliott Cleaver, Miljøministeriet

Direktør Henrik Waaben, Datatilsynet

Dommer Dorthe Inga Wiisbye, Københavns Byret

Dommer ved Retten på Frederiksberg

Dommer Niels Stener Foldberg, Retten i Roskilde

Dommer ved Retten i Frederikshavn

Retsassessor Kirsten Thaarup Nygaard, Retten i Sæby

Dommer ved Kriminalretten i Glostrup

Dommer Karen Feilberg, Retten i Hvidovre

Administrerende dommer ved Retten i Hjørring

Dommer Ib Jensen, Civilretten i Hjørring

Dommer ved Retten i Holsted	1
Retsassessor Keld Nicolaisen, Retten i Frederikssund	
Retsassessor Birgit Merethe Karlsen, Retten i Grindsted	2
Dommer ved Retten i Hvidovre	3
Viceformand Hans-Olaf Tingleff, Naturklagenævnet	
	4
Dommer i Københavns Byret	
Konstitueret dommer Jørgen Lougart, Københavns Byret	5
Retsassessor Mette Bytofte Nielsen, Retten i Roskilde	
Rejsedommer Benedikte Anne-Lise Cederqvist	6
Dommer ved Retten i Lyngby	7
Dommer Bodil Kristine Wiingaard, Retten på Frederiksberg	
	8
Dommer ved Retten i Roskilde	
Dommer Ove Birger Ulrichsen, Københavns Byret	9
Dommer ved Retten i Svendborg	10
Konstitueret dommer Kirsten Ebbe Mathiesen, Københavns Byret	
Dommer ved Retten i Terndrup	
Retsassessor Dorthe Buchardt Petersen, Retten i Fjerritslev	
Administrerende dommer ved Retten i Tåstrup	
Dommer Lisbeth Larsen, Kriminalretten i Glostrup	
Dommer ved Retten i Tåstrup	
Dommer Alex Jens Elisiussen, Københavns Byret	
Dommer ved Retten i Aalborg	
Dommer Niels Otto Jensen, Retten i Frederikshavn	
7.3. Stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)	
Dommerudnævnelsesrådet har i 2002 indstillet følgende ansøgere til midlertidig beskikkelse som landsdommer:	
Konstitution i Vestre Landsret	
Dommerfuldmægtig Tina van Steen Pedersen, Vestre Landsret	
Kontorchef Henriette Skouenborg, Udlændingestyrelsen	
Dommerfuldmægtig Erik Pedersen Bentzen, Vestre Landsret	
Dommerfuldmægtig Karsten Tougaard Kristensen, Højesteret	

- 1 Advokat Anne-Vibeke Dolleris Nielsen
Dommerfuldmægtig Henrik Barfoed, Retten i Grindsted
- 2 Konstitueret retsassessor Jan Ejvind Strange, Retten i Aabenraa
Fuldmægtig Gert Holst Matthiesen, Justitsministeriet
- 3 Dommerfuldmægtig Tina Charlotte Gundhild Gehlert Schmidt, Retten i Århus
Dommerfuldmægtig Mette Søgaard Vammen, Retten i Skanderborg

4

Korttidskonstitution i Vestre Landsret

- 5 Advokat Peter Sophus Bøgeskov Christensen
Advokat Carsten Hove
- 6 Advokat Gitte Kuhlwein
Advokat Kirsten Rødding Schmidt

7

Konstitution i Østre Landsret

- 8 Sekretariatschef Lars Økjær Jørgensen, Advokatnævnets sekretariat
Fuldmægtig Marianne Nørregaard, Procesbevillingsnævnet
- 9 Dommerfuldmægtig Nanna Thorseth Blach, Østre Landsret
Retsassessor Mette Brock Hansen, Retten i Odense
- 10 Dommerfuldmægtig Birgitte Hersbøll, Retten i Køge
Dommerfuldmægtig Helle Cathrine Marie Nørhede, Retten i Frederikssund
Advokat Martin Simonsen
Kontorchef Anne Birgitte Moldrup Thalbitzer, Civilretsdirektoratet
Konstitueret retsassessor Lone Andersen, Retten i Vordingborg
Dommerfuldmægtig Christina Brandt Breinstrup, Retten i Tåstrup
Chefkonsulent Jon Fridrik Kjølbro, Justitsministeriet
Konstitueret retsassessor Henrik Munkholm, Retten i Korsør
Vicestatsadvokat Anders Sejer Pedersen
Dommerfuldmægtig Ulla Bernth Ingerslev, Østre Landsret
Dommerfuldmægtig Jette-Marie Sonne Møller, Retten i Helsingø

Korttidskonstitution i Østre Landsret

- Advokat Tine Vuust
Advokat Bo Vadt Christensen
Advokat Britta Moll Bown
Advokat Kirstine Emborg Bünemann
Advokat Niels Christian Ellegaard

8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser

Rådet har i forbindelse med sagsbehandlingen haft lejlighed til at drøfte og tage stilling til en række principielle og praktiske spørgsmål.

8.1. Udnævnelsesalder

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 188, at udnævnelsesalderen til dommerstillinger i byretterne i en længere årrække har ligget på omkring 40 år – i Københavns Byret dog et par år lavere. En tilsvarende udnævnelsesalder har været gældende ved udnævnelse til landsdommer i Vestre Landsret, mens udnævnelsesalderen har ligget noget højere i Østre Landsret.

Domstolsudvalget har ikke fundet anledning til at anbefale, at udnævnelsesalderen ændres. De meget begrænsede muligheder for at afskedige dommere, gør det således efter udvalgets opfattelse påkrævet, at første udnævnelse sker på et tidspunkt, hvor ansøgeren gennem en længere årrække har demonstreret sine faglige og personlige kvalifikationer. Udvalget anfører endvidere, at det i sig selv er en fordel, at dommere forud for første udnævnelse har opnået den modenhed og erfaring, som følger med alderen.

Rådet har på baggrund af udtalelserne i betænkningen taget udgangspunkt i, at en passende minimumsalder ved udnævnelse som dommer også i fremtiden bør være ca. 40 år. Rådet har imidlertid ikke ønsket at lægge sig fast på en mindste udnævnelsesalder. Det er således ikke udelukket, at ansøgere under 40 år vil blive foretrukket for ældre ansøgere, hvis deres kvalifikationer taler herfor, jf. retsplejelovens § 43. Rådet har heller ikke ønsket at lægge sig fast på en højeste udnævnelsesalder, men ansøgere, der er meget over 50 år, kan kun forventes at komme i betragtning, hvis særlige forhold taler derfor.

I 2002 afgav rådet indstilling vedrørende 17 stillinger som byretsdommer. Gennemsnitsalderen ved første udnævnelse som byretsdommer var 44 år i Københavns Byret og 42,5 år i øvrige byretter. Det bemærkes i den forbindelse, at der til de 17 ledige stillinger som byretsdommer blev udnævnt 9, som i forvejen var eller tidligere havde været udnævnt dommer ved et andet embede eller var rejsedommer.

I 2002 afgav rådet indstilling vedrørende 4 stillinger som landsdommer. Den gennemsnitlige udnævnelsesalder var for Østre Landsret 47,5 år. Der var ingen ledige landsdommerstillinger i Vestre Landsret.

I 2002 afgav rådet indstilling vedrørende 4 stillinger som højesteretsdommer. Den gennemsnitlige udnævnelsesalder var 49,5 år.

Se i øvrigt bilag 10.1.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på udnævnelsesalder.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

8.2. Besættelse af stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (landsretskonstitution)

2

8.2.1. Ordinære konstitutionsstillinger

3

Som det fremgår af ovenstående afsnit under punkt 7.3., har rådet i 2002 indstillet i alt 25 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de særlige korttidskonstitutioner for advokater). Den overvejende del af de indstillede har været dommerfuldmægtige og retsassessorer (16), for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af uddannelsen. Derudover har rådet indstillet ansøgere fra direktorater m.v. under Justitsministeriet (1), Domstolsstyrelsen/ Procesbevillingsnævnet (1), Justitsministeriets departement (2) og politi-/anklagedemyndigheden (1). Rådet har endelig indstillet 2 advokater og 2 med anden ansættelse i den offentlige administration eller i det private erhvervsliv.

4

5

6

7

8

Den gennemsnitlige eksamensanciennitet og alder for de indstillede ansøgere har været forholdsmæssigt lavere for dommerfuldmægtige og retsassessorer end for andre ansøgere. På indstillingstidspunktet var den gennemsnitlige eksamensanciennitet således 11,6 år for dommerfuldmægtige/retsassessorer og 14,7 år for andre ansøgere, mens den gennemsnitlige alder var 36,8 år for dommerfuldmægtige/retsassessorer og 38,9 år for andre ansøgere⁵.

9

10

Se i øvrigt bilag 10.1.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger (bortset fra de særlige korttidskonstitutioner) fordelt på alder ved landsretskonstitution, ansættelse forud for konstitution og køn blandt de konstituerede landsdommere.

8.2.2. Korttidskonstitutioner for advokater

Efter retsplejelovens § 44 c kan advokater beskikkes midlertidigt som landsdommer for en periode af 3 måneder i en såkaldt korttidskonstitution. Interessen blandt (yngre) advokater for disse korttidskonstitutioner, der giver mulighed for – uden en længere afbrydelse af advokatgerningen – at få erfaringer med dommergerningen, har været stigende fra ordningens start medio 2000. I 2002 har rådet således indstillet 9 advokater til 3-måneders korttidskonstitutionsstillinger. Ud af de 14 personer, der siden ordningens start har været konstitueret i en korttidskonstitution, er 3 senere overgået til en ordinær konstitution.

Se i øvrigt bilag 10.4. om retningslinierne for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne, jf. retsplejelovens § 44 c.

⁵ Disse beregninger baserer sig således på ansøgernes eksamensanciennitet og alder på tidspunktet for rådets indstilling til forskel fra bilag 10.1.1. der baserer sig på ansøgernes forhold på det faktiske tidspunkt for konstitution/udnævnelse.

8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser

8.2.3. Praksis vedrørende retsplejelovens § 44 b

Rådet har anlagt den praksis, at udnævnte dommere ikke indstilles til de såkaldte uddannelseskonstitutioner efter retsplejelovens § 44 b, der således alene anvendes til konstitution af dommeraspiranter m.v. – og ikke tillige til konstitution af allerede udnævnte dommere med henblik på at vurdere deres egnethed som landsdommer.

Denne praksis er begrundet dels i ordlyden af retsplejelovens § 44 b og bestemmelsens forarbejder, dels i ønsket om at det forholdsvist beskedne antal uddannelseskonstitutionsstillinger anvendes til færdiggørelse af dommerfuldmægtiges og retsassessorers uddannelse og til at realisere domstolsreformens målsætning om en bredere rekruttering til domstolene. Spørgsmålet om praktiseringen af retsplejelovens § 44 b har navnlig været aktuelt i relation til en mindre gruppe byretsdommere i Københavns Byret, der er blevet ansat som dommere direkte fra Justitsministeriets departement – uden forudgående konstitution i en landsret, således at deres egnethed som dommer ikke har været bedømt af landsretten.

Ved tekstanmærkning til finanslovene for år 2000, 2001 og 2002 er der skabt mulighed for, at der kan ske konstitution af udnævnte dommere i landsretten bl.a. med henblik på at vurdere deres egnethed som landsdommer. Se herom punkt 4, Dommerudnævnelsesrådets kompetence.

8.2.4. Henstillinger til Domstolsstyrelsen

Rådet har henledt Domstolsstyrelsens opmærksomhed på, at det efter rådets vurdering er tvivlsomt, om det nuværende antal uddannelsesstillinger er tilstrækkeligt til at tilgodese domstolsreformens forudsætninger, dels om at kvalificerede dommerfuldmægtige skal kunne afslutte deres uddannelsesforløb med en landsretskonstitution, dels om at jurister med en anden erhvervsbaggrund end arbejde som dommerfuldmægtig skal kunne konstitueres i landsretten med henblik på en eventuel senere dommerkariere. I 2002 er der blevet oprettet yderligere 2 konstitutionsstillinger i Østre Landsret, således at der nu er 13 uddannelseskonstitutionsstillinger i Østre Landsret og 7 i Vestre Landsret.

Rådet har endvidere henstillet til Domstolsstyrelsen at overveje mulighederne for, at alle i en uddannelseskonstitution i landsretten får de samme økonomiske vilkår i form af udstationeringsgodtgørelse m.v. som dommerfuldmægtige og retsassessorer, således at det ikke er manglende ligestilling på dette område, der begrunder, at kvalificerede jurister undlader at søge en konstitutionsstilling. Ved en tekstanmærkning til finansloven er der skabt hjemmel til, at alle konstituerede landsdommere får samme mulighed for at få udstationeringsgodtgørelse eller alternativ transportgodtgørelse. Spørgsmålet om indbetaling af pensionsbidrag for eksterne konstituerede landsdommere er endnu ikke afklaret.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

8.3. Udnævnte dommers ansøgning om anden dommerstilling

8.3.1. Kvalifikationsvurdering og kontinuitetskrav

Blandt ansøgerne til de opslåede dommerstillinger har en meget stor del været allerede udnævnte dommere. For sådanne ansøgere gælder, at deres egnethed som dommer må anses for vurderet ved den tidligere udnævnelse, og at de i forbindelse med udnævnelsen i deres nuværende stilling i reglen vil være foretrukket frem for andre ansøgere til stillingen. Selve det forhold, at en ansøger i gerning har vist sin egnethed som dommer, vil naturligvis yderligere betyde, at den pågældende vil stå stærkt i et ansøgerfelt. Udnævnelsen indebærer imidlertid efter rådets opfattelse ikke nødvendigvis, at en udnævnt dommer, der søger en ny dommerstilling, i alle tilfælde bør foretrækkes frem for andre kvalificerede ansøgere til stillingen.

En enkelt indstilling om udnævnelse af en udnævnt dommer i en anden dommerstilling har i 2002 givet anledning til dissens i rådet. Rådets flertal indstillede ud fra en samlet vurdering af ansøgerne og i overensstemmelse med udtalelsen fra landsrettens præsident en dommer, der i en årrække havde beklædt en anden dommerstilling. De to offentlighedsrepræsentanter fandt, at landsretspræsidenten i sin udtalelse ikke alene burde have koncentreret sig om de ansøgere, der i forvejen var dommere, idet der i øvrigt blev set bort fra en vurdering af de øvrige ansøgers kvalifikationer såvel indbyrdes som i forhold til de udnævnte dommere. Landsretspræsidentens udtalelse forekom de to offentlighedsrepræsentanter at bygge på forestillinger om rekrutteringskriterier, som domstolsreformen har haft som målsætning at lægge bag sig. De udtalte, at selv om en udnævnt dommers kvalifikationer ved sammenligningen med andre ansøgere naturligvis ofte må forventes at kunne stå sig, så kan en sådan forventning ikke berettige til, at de øvrige ansøgere ikke af landsretten bliver taget i betragtning. Ud fra en samlet vurdering af alle ansøgers kvalifikationer indstillede de pågældende medlemmer af rådet hver især en anden ansøger, som de fandt bedre kvalificeret.

Det er efter rådets opfattelse ønskeligt, at udnævnte dommere gør tjeneste ved et embede en vis tid, før udnævnelse i anden dommerstilling kan finde sted. Rådet har imidlertid ikke fundet grundlag for mere præcist at angive, hvor lang tid en sådan tjeneste skal vare. Det er imidlertid rådets opfattelse, at der ved vurderingen i en ansøgningssag af en allerede udnævnt dommers personlige kvalifikationer også må lægges vægt på, at den pågældende er i besiddelse af den fornødne forståelse for, at vedkommende efter udnævnelse i et dommerembede må påregne at forblive i embedet gennem nogen tid og ikke kan forvente efter kort tid at blive foretrukket til et nyt embede, medmindre særlige forhold undtagelsesvis taler herfor.

Se i øvrigt bilag 10.1.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på de pågældendes ansættelse ved udnævnelse.

8.3.2. Specielt om rejsedommere

De hidtidige erfaringer har vist, at rejsedommere efter forholdsvis kort tid har søgt

faste dommerstillinger og i flere tilfælde af rådet er blevet indstillet til sådanne stillinger. Der er ikke herved sket nogen tilsidesættelse af de netop nævnte kontinuitets-hensyn, idet rejsedommere ikke virker ved et fast embede og derfor ikke betjener et bestemt lokalsamfund. Det hører imidlertid med til billedet, at en række velkvalificerede ansøgere bl.a. af personlige grunde ikke søger rejsedommerstillinger, men alene faste dommerstillinger. En udnævnelse til rejsedommer vil derfor ikke nødvendigvis indebære, at rejsedommeren i konkurrence med andre ansøgere til en fast dommerstilling allerede efter en kortere funktionsperiode vil blive foretrukket til stillingen.

8.4. Retspræsidenter og dommere med administrative funktioner

Der er i rådet enighed om, at evner for administration og personaleledelse er væsentlige forudsætninger for at bestride en stilling som retspræsident eller anden stilling som dommer med administrative funktioner. Rådet vil ved indstilling til sådanne stillinger søge nærmere oplysninger hos Domstolsstyrelsen om det enkelte embedes struktur, og rådet vil lægge afgørende vægt på, at ansøgeren anses for egnet til at være leder af embedet.

For allerede udnævnte dommere kan sådanne lederkvalifikationer tænkes tilvejebragt på mange måder. Det er således ikke ualmindeligt, at ikke-administrerende dommere bistår en retspræsident eller en administrerende dommer med administrative opgaver eller med personaleadministration. Mange dommere og andre domstolsjurister vil i øvrigt i deres tid som dommerfuldmægtig/retsassessor gennem en årrække i praksis have været leder af skifte-/foged- eller tinglysningsskiftet på et dommerkontor og herigennem have erhvervet en betydelig erfaring i administration og personaleledelse. Sådanne kvalifikationer kan også være erhvervet gennem arbejde som advokat eller i den offentlige administration eller i privat virksomhed som administrator eller personaleleder. Også arbejde i nævn og råd som formand, medlem eller sekretær kan være af betydning i denne sammenhæng.

Der findes endvidere en række efteruddannelsesforløb såvel inden for den offentlige som den private sektor, som kan tilføre deltagerne kvalifikationer af betydning for en stilling som administrativ leder af et dommerembede. På domstolsområdet har der således siden 1993 været både en før-lederuddannelse og en egentlig lederuddannelse. Der er i 2002 oprettet en ny lederuddannelse.

Deltagelse på bestyrelsesniveau i organisationer eller foreninger vil ofte indebære administrativt arbejde og dermed give erfaringer, som kan tillægges betydning ved vurdering af en ansøgers kvalifikationer som administrativ leder af et dommerembede.

Dommerudnævnelsesrådet har i flere tilfælde indkaldt ansøgere til en stilling som embedschef til personligt møde for rådet. Rådet har ved mødet og samtalen med den enkelte ansøger søgt at danne sig et indtryk af den pågældende, der har kunnet indgå i den samlede vurdering af ansøgerens kvalifikationer til stillingen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

8.5. Kønsfordeling

2

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning 1319/1996, side 188, at kønsfordelingen blandt dommere på daværende tidspunkt var skæv, idet ca. 3/4 af byretsdommerne var mænd, og mere end 4/5 af dommerne i landsretterne og Højesteret var mænd. Udvalget fandt dog ikke grund til at opstille et krav om positiv særbehandling af kvinder ved dommerudnævnelser. Rådet har i 2002 indstillet 3 mænd og 1 kvinde til prøvevotering for Højesteret. Til stillingerne som landsdommer har rådet indstillet 3 mænd og 1 kvinde til Østre Landsret, medens der til stillingerne som midlertidigt beskikket landsdommer blev indstillet 5 mænd og 10 kvinder til Østre Landsret og 5 mænd og 5 kvinder til Vestre Landsret. Rådet har endvidere i 2002 indstillet 8 mænd og 9 kvinder til stillingerne som byretsdommer.

3

4

5

6

7

Se i øvrigt bilag 10.1.1. for statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger fordelt på køn.

8

9

8.6. Midlertidig beskikkelse som landsdommer i forlængelse af fuldmægtigtjeneste i landsretten

10

Dommerfuldmægtiges uddannelsesforløb afsluttes med tjeneste i landsretten med henblik på en vurdering af den enkelte fuldmægtigs dommeregnethed. Denne landsretstjeneste har efter hidtidig praksis fundet sted, dels ved en 9 måneders konstitution som landsdommer, dels ved en indledende tjeneste som dommerfuldmægtig i landsretten og i forlængelse heraf en, eventuelt lidt kortere, konstitutionsperiode.

Rådet har fundet det naturligt så vidt muligt at lægge sig på linie med hidtidig praksis, hvorefter dommerfuldmægtige, der har gjort tjeneste i landsretten, konstitueres i umiddelbar forlængelse af fuldmægtigtjenesten. Rådet har i 2002 besat 4 af de 25 konstitutionsstillinger med dommerfuldmægtige, der forud for konstitutionen havde gjort tjeneste i en af landsretterne.

8.7. Anvendt terminologi i forbindelse med landsretsudtalelser

I Dommerudnævnelsesrådets vurdering af ansøgernes juridiske kvalifikationer til en dommerstilling indgår den landsretsbedømmelse, der efter retsplejelovens § 42, stk. 4, skal foretages af ansøgerens egnethed som dommer, med betydelig vægt.

Det fremgår af Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, side 133, at landsretspræsidenterne ved den nævnte egnethedsvurdering skelner mellem 5 hovedkategorier:

- Meget/særdeles velkvalificeret
- Velkvalificeret
- Kvalificeret
- Ikke sikkert kvalificeret
- Ikke kvalificeret

8. Enkeltelementer i Dommerudnævnelsesrådets praksis og drøftelser

Landsretspræsidenterne havde til brug for udvalget udarbejdet en oversigt over de udtalelser, der var afgivet af landsretterne i 1990-1995 om dommerfuldmægtiges og retsassessorers egnethed til udnævnelse til dommer. Rådet har efterfølgende fra landsretspræsidenterne modtaget oplysning om udtalelsernes fordeling for perioden 1996-2002. Oplysningerne for den seneste periode omfatter tillige egnethedsvurderinger af andre konstituerede.

1

2

3

4

Se i øvrigt bilag 10.1.3. for statistisk oversigt over landsretsudtalelsernes egnethedsvurdering for perioden 1990-2002 fordelt på nævnte kategorier.

5

Rådet har i perioden fra den 1. juli 1999 til den 31. december 2002 afgivet 74 indstillinger vedrørende besættelse af stillinger som byretsdommer. 72 ansøgere havde en landsretsudtalelse, og to ansøgere havde tidligere været dommere.

6

7

Se bilag 10.1.1. for statistisk oversigt over landsretsudtalelsernes egnethedsvurdering fordelt på nævnte kategorier for disse byretsdommere.

8

9

10

9 Problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Nogle problemstillinger i forbindelse med besættelse af lands- og byretsdommerstillinger med jurister med en anden erhvervsbaggrund end den, der traditionelt har ført til en dommerkarriere (ansættelse som dommerfuldmægtig eller i Justitsministeriet eller ministeriets institutioner)

9.1. 9-måneders konstitution (uddannelseskonstitution) som betingelse for en dommerkarriere

Efter retsplejelovens § 42, stk. 4, kræver udnævnelse som landsdommer eller dommer i en byret eller Sø- og Handelsretten i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt af landsretten. Denne regel betyder, at ingen – bortset fra ganske særligt kvalificerede ansøgere – kan komme i betragtning til en lands- eller byretsdommerstilling uden først at have været konstitueret i 9 måneder i en såkaldt uddannelseskonstitution i Østre- eller Vestre Landsret.

Der er indlysende grunde til at lade ansættelse i en fast dommerstilling med de dertil knyttede grundlovssikrede rettigheder være betinget af en forudgående afprøvning inden for retssystemet, men der må herved ikke bortses fra, at den nugældende ordning indeholder elementer, der kan få interesserede og kvalificerede jurister til at afholde sig fra at søge en konstitutionsstilling.

- Der er ingen sikkerhed for at opnå en fast dommerstilling efter konstitutionen. Da der sædvanligvis er mange velkvalificerede ansøgere til de relativt få dommerstillinger, vil end ikke en god landsretsudtalelse være et sikkert adgangskort til en dommerstilling. Ved at søge om konstitution og – i fald den opnås – om orlov fra sin hidtidige stilling anses en ansøger almindeligvis for at tilkendegive et ønske om et efterfølgende karriereskift. En sådan person må tage i betragtning, at vedkommende let vil komme i en udsat position, hvis der skal foretages indskrænkninger, medens konstitutionen står på. Forud for at søge om en uddannelseskonstitution må en kvalificeret ansøger således gøre op med sig selv, om vedkommende vil løbe risikoen for efterfølgende at stå i en situation, hvor opnåelse af en dommerstilling er særdeles usikker samtidig med, at en hidtidig beskæftigelse kan være gået tabt.
- Selv om en ansøger får så god en landsretsudtalelse, at ansøgeren kan påregne at få en dommerstilling, har vedkommende ingen garanti for at få stillingen umiddelbart efter konstitutionsperiodens udløb. Ansøgernes ansættelsesforhold i landsretten ophører ved konstitutionsperiodens udløb, og vedkommende må med den deraf følgende usikkerhed vente på, at en dommerstilling bliver ledig.
- Kvalificerede advokater vil sjældent komme i betragtning til en 9-måneders konstitutionsstilling, før de har nået en vis alder. De vil da oftest være så involveret i virksomheden som advokat og i forholdet til deres klienter, at det taler imod at søge – så meget mere, som det, der ovenfor er anført, også gælder advokater. Hertil kommer, at advokater, der vil kunne kvalificere sig til en dommerstilling, oftest har opnået eller har udsigt til at opnå et indtægtsniveau, som en dommerløn ikke altid kan konkurrere med.

- Dommerfuldmægtige og retsassessorer m.v. lider intet afbræk i deres pensionsordning, mens dette sjældent er tilfældet for andre.

1

2

Nogle af disse forhold kan kun ændres inden for de gældende retlige rammer, hvis der sker et holdningsskift til uddannelseskonstitutioner. Dette ville kunne ske, hvis en 9-måneders konstitution ikke alene blev betragtet som en eksamen, som den konstituerede skal gennemgå for at blive dommer umiddelbart efter konstitutionsforløbet. Incitamentet til at søge en konstitutionsstilling ville formentlig øges, hvis konstitutionen blev set i det bredere perspektiv, at den ikke udelukkende søges med henblik på straks efter at blive dommer, men eventuelt også med henblik på at tilføre den konstituerede og vedkommendes eksisterende arbejdssted indsigt i dommerarbejdet. I dette perspektiv ville en konstitution ikke nødvendigvis fremstå som en ulempe for den konstitueredes arbejdsgiver, men kunne opfattes som en midlertidig eller permanent investering med henblik på at drage nytte af det detaljerede kendskab til arbejdsformen og beslutningsprocesserne ved domstolene, som opnås gennem 9 måneders praktisk arbejde i en landsretsafdeling. De konstituerede, der har opnået en tilfredsstillende konstitutionsudtalelse, og som måtte være interesseret i at blive dommer, vil også herved få mulighed for at afvente ledighed blandt de dommerstillinger, som de har særlig interesse i at søge.

3

4

5

6

7

8

9

10

Efter henstilling fra Dommerudnævnelsesrådet er der nu i tekstanmærkning til finansloven for 2003 skabt hjemmel for, at konstituerede dommere, der ikke forud for konstitutionsperioden var ansat ved domstolene, kan få udstationeringsgodtgørelse eller alternativt transportgodtgørelse. Spørgsmålet om pensionsforhold for konstituerede forhandles af Domstolsstyrelsen med Finansministeriet, men nogen løsning er imidlertid endnu ikke fundet.

9.2. Konkurrencen om 9-måneders konstitutionsstillingerne

Rådet har i perioden 1. juli 1999 - 31. december 2002 indstillet i alt 113 ansøgere til stillinger som midlertidigt beskikket landsdommer (bortset fra de 23 særlige korttidskonstitutioner for advokater). Den overvejende del af de indstillede har været dommerfuldmægtige og retsassessorer (68), for hvem en uddannelseskonstitution i en landsret er en afsluttende del af uddannelsen. Derudover har rådet indstillet ansøgere fra direktorater m.v. under Justitsministeriet (4), Domstolsstyrelsen/Procesbevillingsnævnet (4), Justitsministeriets departement (5), politi-/anklagemyndighed (4), advokater (8), universitetsverdenen (2), allerede udnævnte dommere (9) og 9 med anden ansættelse i den offentlige administration eller i det private erhvervsliv.

Dommerudnævnelsesrådet har ved valget mellem ansøgere til uddannelseskonstitutionsstillinger måttet sigte både på at give mulighed for en bredere rekruttering til dommerstillinger og på, at dommerfuldmægtige og retsassessorer kan opnå den landsretskonstitution, som er led i et normalt uddannelsesforløb for denne gruppe. Om dommerfuldmægtiguddannelsen henvises til www.domstol.dk/media/eksamensrapport.htm. Som følge af en henstilling fra rådet er antallet af uddannelseskonstitu-

1

tionsstillinger i 2002 blevet udvidet med 2, så de nu udgør 13 i Østre- og 7 i Vestre Landsret. I sin betænkning nr. 1319/1996, side 198, antog Domstolsudvalget imidlertid, at det var nødvendigt med 30 konstitutionsstillinger, hvis en bredere rekruttering skulle opnås, og alle dommerfuldmægtigene skulle kunne afslutte deres uddannelse.

2

3

9.3. Forløbet af uddannelseskonstitutionen

4

I Domstolsudvalgets betænkning var man opmærksom på, at uddannelse og bedømmelse af konstituerede dommere udgør en både kvalitativ og kvantitativ væsentlig arbejdsmæssig opgave for landsretterne. Forslaget om en bredere rekruttering til dommerstillinger ville ifølge udvalget betyde, at stadig færre af de konstituerede dommere vil have et forudgående kendskab til, hvorledes domstolene fungerer i praksis, herunder mindre eller slet ingen erfaring i udarbejdelse af domsudkast. Udvalget anfører, at dette forhold i sig selv vil betyde en forøgelse af arbejdsopgaverne for de faste dommere.

5

6

7

8

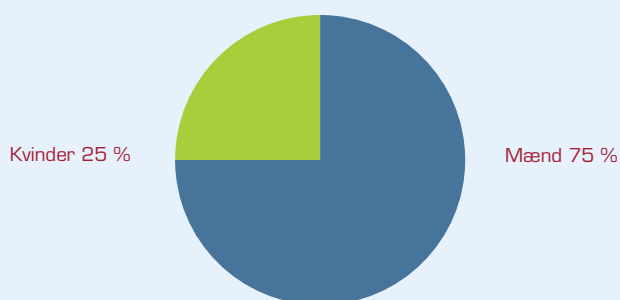
9

Der er ikke i udvalgets betænkning eller i bemærkningerne til lovforslaget om domstolsreformen nogen angivelse af uddannelseskonstitutionens nærmere indhold. Det er imidlertid et væsentligt spørgsmål, hvorledes landsretskonstitutionen og uddannelsen tilrettelægges for den gruppe konstituerede, der ikke har noget forhåndskendskab til domstolenes arbejdsform, herunder med udformning af kendelser og domme. Det er også af væsentlig interesse, hvorledes bedømmelsen af de konstituerede finder sted. Det er nærliggende at forestille sig, at overskuelighed og klarhed med hensyn til disse forhold ville kunne forøge interessen for at søge uddannelseskonstitutioner. Rådet finder det på denne baggrund ønskeligt, at der udarbejdes offentligt tilgængelige oplysninger om uddannelseskonstitutionernes tilrettelæggelse og om bedømmelsen af de konstituerede.

10

10.1.1. Bilag. Statistisk oversigt over Dommerudnævnelsesrådets indstillinger

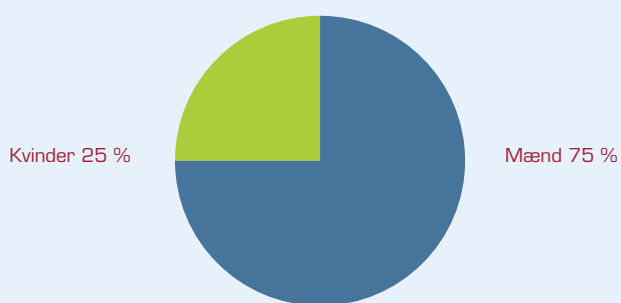
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger Fordeling på køn Højesteretsdommere

Højesteret i alt

Der indgår 4 indstillinger til prøvevotering.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger Fordeling på køn Landsdommere

Landsretterne i alt

*Der indgår 4 indstillinger vedrørende Østre Landsret.
Der har ikke været udnævnelser i Vestre Landsret.*

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

2

3

4

5

6

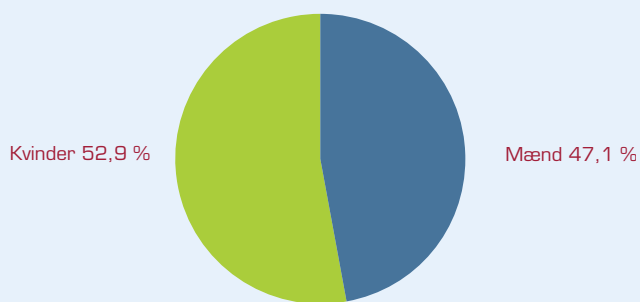
7

8

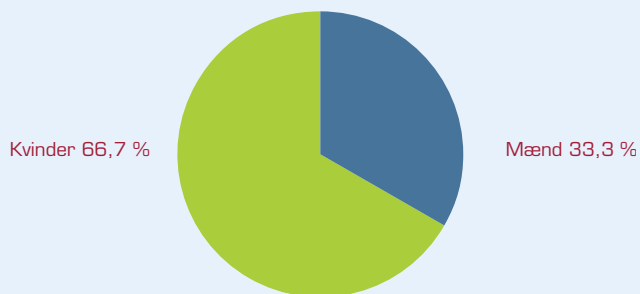
9

10

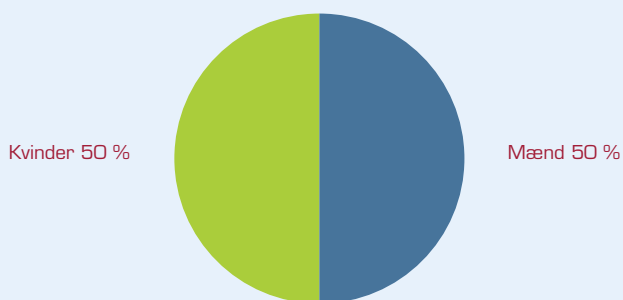
Dommerudnævnelsesrådets indstillinger Fordeling på køn Byretsdommere

Byretterne i alt

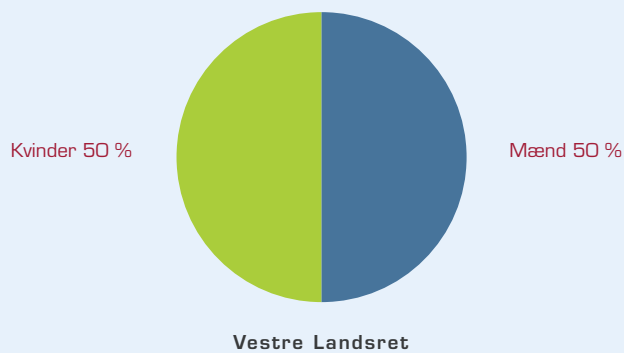
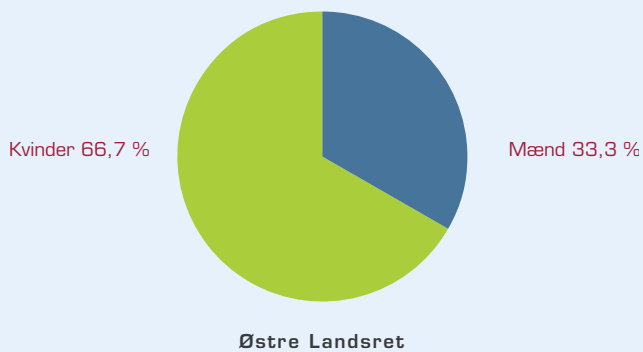
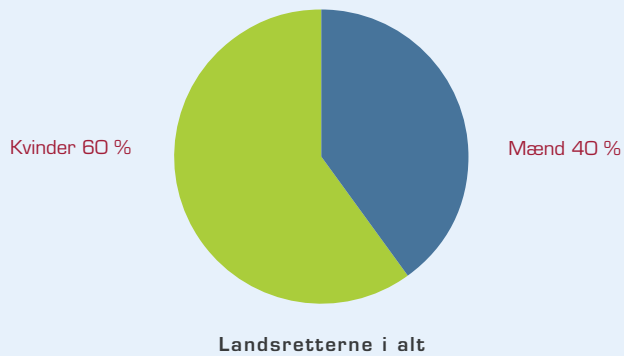
Københavns Byret

Øvrige byretter

Der indgår 17 indstillinger, herunder 3 vedrørende Københavns Byret og 14 vedrørende øvrige byretter.

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Fordeling på køn
Midlertidigt beskikkede landsdommere

Der indgår 25 indstillinger, herunder 15 vedrørende Østre Landsret og 10 vedrørende Vestre Landsret.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

2

3

4

5

6

7

8

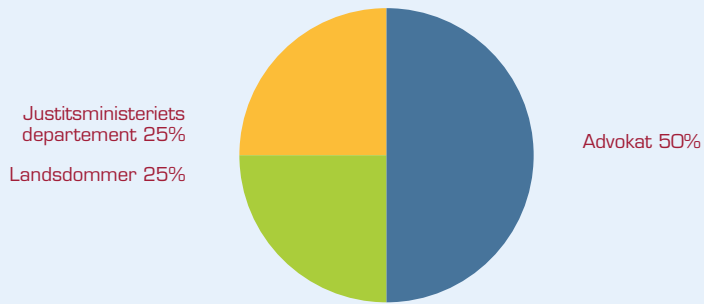
9

10

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Alder ved konstitution
Midlertidigt beskikkede landsdommere

**Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Ansættelse ved indstilling
Højesteretdommere**

Der indgår 4 indstillinger til prøvevotering.

**Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Ansættelse ved udnævnelse
Landsdommere**

*Der indgår 4 indstillinger vedrørende Østre Landsret.
Der har ikke været udnævnelser i Vestre Landsret.*

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

2

3

4

5

6

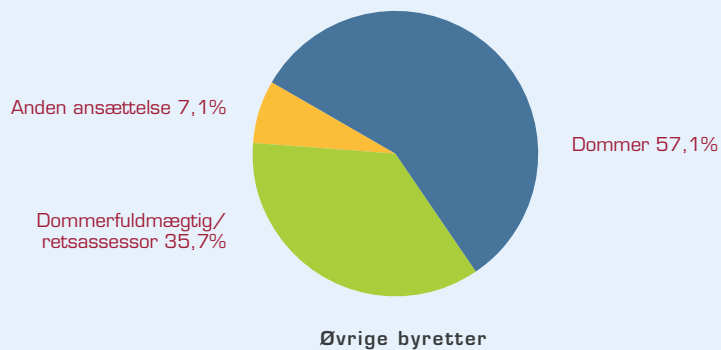
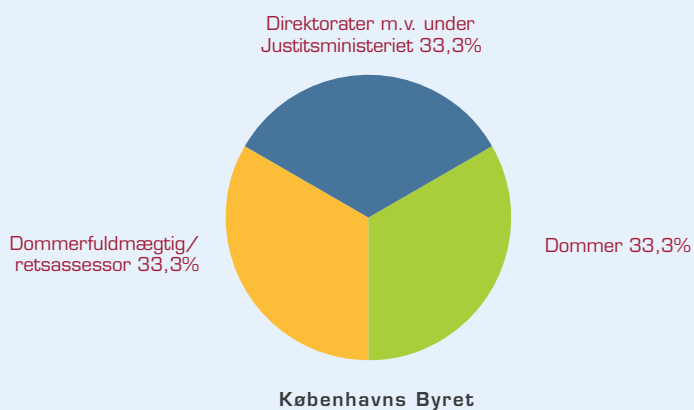
7

8

9

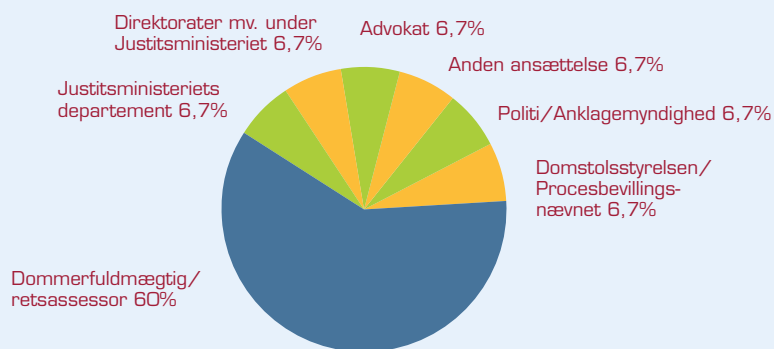
10

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger Ansættelse ved udnævnelse Byretsdommere

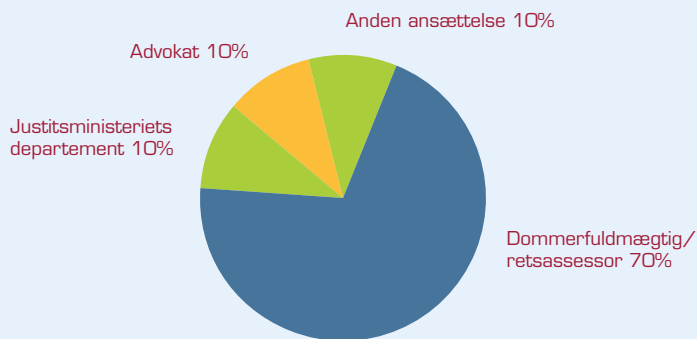

Der indgår 17 indstillinger, herunder 3 vedrørende Københavns Byret og 14 vedrørende øvrige byretter.

**Dommerudnævnelsesrådets indstillinger
Ansættelse ved konstitution
Midlertidigt beskikkede landsdommere**

Østre Landsret

Vestre Landsret

Der indgår 25 indstillinger, herunder 15 vedrørende Østre Landsret og 10 vedrørende Vestre Landsret.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1

2

3

4

5

6

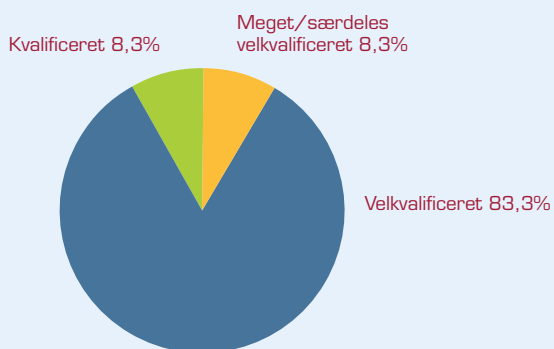
7

8

9

10

Dommerudnævnelsesrådets indstillinger Landsretsudtalelsens kvalifikationsvurdering Byretsdommere

Der indgår 72 indstillinger vedrørende besættelse af stillinger som byretsdommer i perioden fra 1. juli 1999 til 31. december 2002. Rådet afgav i perioden 74 indstillinger. 72 ansøgere havde en landsretsudtalelse, og to ansøgere havde tidligere været dommere.

10.1.2. Bilag. Statistisk oversigt over indstillinger afgivet af Dommerudnævnelsesrådet i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2002

Indstillinger afgivet af Dommerudnævnelsesrådet i perioden 1. juli 1999 – 31. december 2002 Ansættelse ved indstilling

Dommer- fuldmægtig/ retsassessor/ justitssekretær	Dommer ¹⁾	Advokat	Domstols- styrelsen/ Procesbevillingsnævnet	Justits- ministeriets departement	Direktører m.v. under justits- ministeriet	Politi/ Anklage- myndighed	Universitetet	Andet	I alt	
Faste dommerstillinger	33	52	3	2	4	3	0	1	2	100
Korttidskonstitution	68	9	31 ²⁾	4	5	4	4	2	9	136
Indstillinger i alt	101	61	34	6	9	7	4	3	11	236

1) Heraf 33 dommeres skift til dommerstillinger på samme niveau.

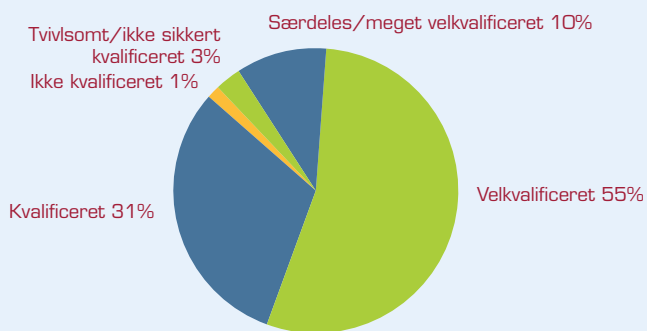
2) Heri medregnet 23 indstillinger vedrørende korttidskonstitutioner.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

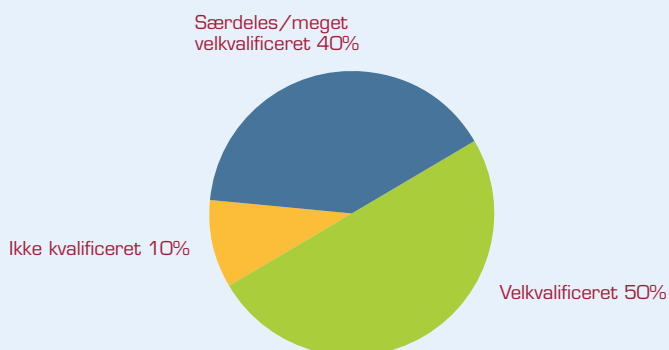
10.1.3. Bilag. Statistisk oversigt over afgivne landsretsudtalelser

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

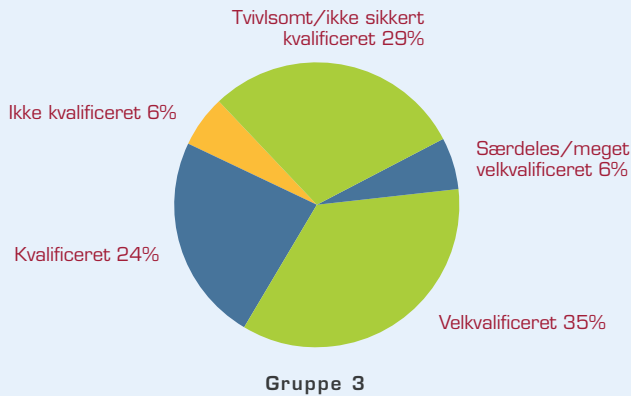
Landsretsudtalelser
Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution
opdelt på tre grupperinger
Perioden 1. juli 1999 - 31. december 2002

Gruppe 1

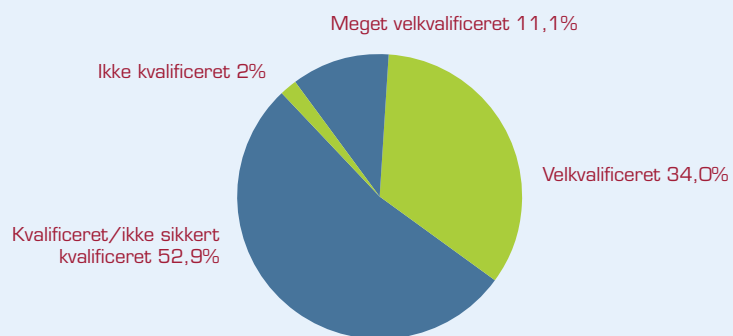
Gruppe 2

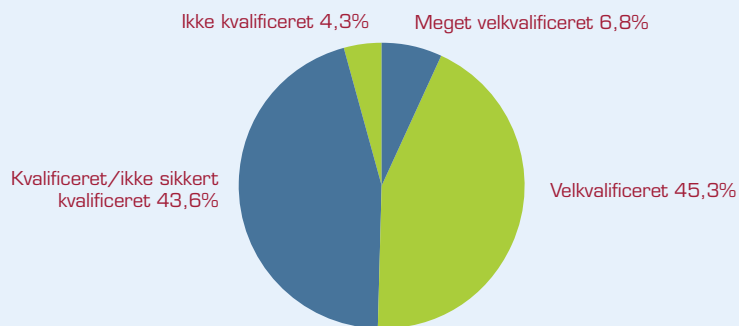
Der indgår 95 landsretsudtalelser om konstituerede landsdommers kvalifikationer som dommer, heraf 54 vedrørende Østre Landsret og 41 vedrørende Venstre Landsret. Der indgår ikke udtalelser vedrørende allerede udnævnte dommere, da deres konstitution ofte tager sigte på eventuel udnævnelse som landsdommer. **Gruppe 1** består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved domstolene, Domstolsstyrelsen eller Procesbevillingsnævnet. **Gruppe 2** består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved Justitsministeriet, direktorater m.v. under Justitsministeriet eller Politi/Anklagemyndighed. **Gruppe 3** består af konstituerede landsdommere, som inden konstitutionen var ansat ved universiteter, som advokat eller havde anden ansættelse. Udtalelserne er afgivet efter et afsluttet konstitutionsforløb i en af landsretterne.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Landsretsudtalelser Kvalifikationsvurdering efter endt landsretskonstitution Perioden 1990 - 2002

Østre Landsret

Vestre Landsret

Der indgår 270 landsretsudtalelser om konstituerede landsdommers kvalifikationer som dommer, heraf 153 vedrørende Østre Landsret og 117 vedrørende Vestre Landsret. Udtalelserne er afgivet efter et afsluttet konstitutionsforløb i en af landsretterne.

10.2. Bilag. Retsplejelovens kapitel 4, §§ 42-46

Retsplejelovens kapitel 4
Uddrag af lovbekendtgørelse nr. 857 af 12. september 2000
§§42-46
Dommere, justitssekretærer, fuldmægtige m.m.

§ 42. Faste dommere ved rigets almindelige domstole beskikkes af kongen.

Stk. 2. Til Højesteret sker udnævnelse som »højesteretsdommer«, til landsret som »landsdommer«, til hver af de andre retter - bortset fra Sø- og Handelsretten i København, jf. § 9 - som »dommer« med angivelse af, hvor pågældende ansættes.

Stk. 3. Kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, kan beskikkes.

Stk. 4. Beskikkelse som landsdommer eller dommer i en byret eller Sø- og Handelsretten kræver i reglen, at den pågældendes egnethed som dommer har været bedømt i landsretten.

Stk. 5. Før nogen kan beskikkes til højesteretsdommer, skal den pågældende have godtgjort sin egnethed til at have sæde i retten ved som prøve at votere først i mindst 4 sager, af hvilke mindst den ene skal være borgerlig.

§ 43. Besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling. Der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Også bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

§ 43 a. Der oprettes et dommerudnævnelsesråd, som afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som

- 1) højesteretsdommer,
- 2) landsretspræsident og landsdommer,
- 3) præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten,
- 4) byretspræsident, administrerende byretsdommer og byretsdommer,
- 5) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 44 b og
- 6) midlertidigt beskikket dommer i henhold til § 44 c.

Stk. 2. Rådets indstillinger skal være begrundede. Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling. Såfremt der ikke i rådet er enighed om, hvem af ansøgerne der skal indstilles, afgøres spørgsmålet ved afstemning. Ved stemmelighed gør formandens stemme udslaget. Det skal tilkendes i rådets indstilling, såfremt der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemers standpunkter skal fremgå.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

2

§ 43 b. Dommerudnævnelsesrådet består af 6 medlemmer, en højesteretsdommer (formand), en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og to repræsentanter for offentligheden.

3

Stk. 2. Dommerne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Højesteret, landsretterne og Den Danske Dommerforening.

4

Stk. 3. Advokaten beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra Advokatrådet.

5

Stk. 4. Offentlighedsrepræsentanterne beskikkes af justitsministeren efter indstilling fra henholdsvis Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening og Københavns og Frederiksberg Kommuner i forening og Dansk Folkeoplysnings Samråd.

6

Stk. 5. Medlemmer af Folketinget, amtsråd og kommunalbestyrelser kan ikke være medlemmer af Dommerudnævnelsesrådet.

7

Stk. 6. Medlemmerne beskikkes for 4 år. Genbeskikkelse kan ikke finde sted.

8

Stk. 7. Der beskikkes en suppleant for hvert af rådets medlemmer. Stk. 1-5 og stk. 6, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse på beskikkelse af suppleanter.

9

§ 43 c. Dommerudnævnelsesrådet fastsætter selv sin forretningsorden.

10

Stk. 2. Der kan i forretningsordenen fastsættes bestemmelser om, at formanden kan afgive indstilling i visse, nærmere bestemte sager på rådets vegne, eller at indstillinger kan afgives af 3 af rådets medlemmer, nemlig en dommer, en advokat og en offentlighedsrepræsentant.

§ 43 d. Dommerudnævnelsesrådet offentliggør hvert år en redegørelse for sin virksomhed.

Stk. 2. Dommerudnævnelsesrådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

§ 44. Midlertidig beskikkelse til højesteretsdommer kan ikke finde sted. En ledig stilling skal besættes inden 6 måneder.

Stk. 2. Ved andre dommerstillinger kan midlertidig beskikkelse meddeles af Domstolsstyrelsen efter reglen i § 44 a, af justitsministeren efter reglerne i §§ 44 b og 44 c og af landsretspræsidenterne efter reglerne i §§ 44 d og 45.

Stk. 3. Den, som beskikkes til midlertidigt at beklæde en dommerstilling, skal opfylde betingelsen i § 42, stk. 3.

Stk. 4. Bestemmelserne i §§ 54 og 54 a finder tilsvarende anvendelse på midlertidigt beskikkede dommere. Dette gælder dog ikke for faste dommere, som midlertidigt er beskikket i en anden stilling.

§ 44 a. Domstolsstyrelsen kan meddele midlertidig beskikkelse, når det er nødvendigt ved ledighed i en stilling eller ved en fast dommers forfald.

Stk. 2. Når det af de grunde, der er nævnt i stk. 1, skønnes nødvendigt, er enhver byretsdommer forpligtet til at modtage beskikkelse til foruden sit eget embede midlertidigt at beklæde et andet embede som byretsdommer.

Stk. 3. Bortset fra tilfælde af forfald på grund af sygdom kan en stilling ikke holdes midlertidigt besat i mere end ét år.

Stk. 4. Hvis den midlertidige beskikkelse skyldes, at dommeren udfører et andet offentligt hverv, kan etårsfristen dog forlænges i op til et år ad gangen på betingelse af,

- 1) at ganske særlige grunde taler for det,
- 2) at samtykke gives af præsidenten (den administrerende dommer) for vedkommende ret eller for retspræsidenters, administrerende dommers og enkeltdommers vedkommende af præsidenten for den nærmeste overordnede ret, og
- 3) at en fast ansat dommer midlertidigt beskikkes i den pågældende stilling.

Stk. 5. Forlængelser af etårsfristen kan dog højst ske for en samlet periode på 3 år.

Stk. 6. Midlertidig beskikkelse meddelt efter stk. 1 bortfalder, når den ledige stilling besættes eller forfaldsgrunden ophører at bestå. Domstolsstyrelsen kan dog efter indstilling fra vedkommende landsretspræsident tilbagekalde beskikkelsen fra et tidligere tidspunkt.

§ 44 b. Justitsministeren kan meddele midlertidig beskikkelse som landsdommer ud over det antal dommere, der i § 4 er fastsat for landsretterne.

Stk. 2. Beskikkelsen meddeles for en tidsbegrænset periode på indtil 1 år. Under særlige omstændigheder og efter indstilling fra landsrettens præsident kan justitsministeren forlænge beskikkelsen ud over 1 år.

§ 44 c. Justitsministeren kan meddele advokater midlertidig beskikkelse som landsdommer eller byretsdommer ud over det antal dommere, der i § 4 og §§ 15-17 er fastsat for landsretterne og byretterne.

Stk. 2. Beskikkelsen meddeles for en periode på 3 måneder.

§ 44 d. Landsrettens præsident kan i påtrængende tilfælde meddele midlertidig beskikkelse til at beklæde en stilling som landsdommer. Beskikkelsen tilbagekaldes af præsidenten.

§ 45. Landsrettens præsident kan meddele midlertidig beskikkelse som yderligere dommer ved en byret, når byrettens forhold tilsiger det.

Stk. 2. Beskikkelse efter stk. 1 kan uden ansøgning kun meddeles de dommere, der er nævnt i § 15, stk. 6, og som gør tjeneste i landsretskredsen. Beskikkelsen til tjeneste ved en bestemt byret kan i intet tilfælde meddeles ud over et tidsrum af to år.

Stk. 3. Sker beskikkelsen ved en af de byretter, der er nævnt i § 17, stk. 1 eller 4, træffer landsretspræsidenten efter forhandling med byrettens medlemmer bestemmelse om, hvilke forretninger der skal varetages af den midlertidigt beskikkede dommer.

Stk. 4. Den midlertidige beskikkelse tilbagekaldes af landsretspræsidenten.

§ 46. Hvis det på grund af en dommers inhabilitet er nødvendigt, beskikkes en sætledsdommer, for byretternes vedkommende af landsrettens præsident og i øvrigt af Højesterets præsident.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

10.3. Bilag. Bekendtgørelse om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Bekendtgørelse om forretningsorden for Dommerudnævnelsesrådet

Bekendtgørelse nr. 589 af 21. juni 1999

I. Forretningsordenens hjemmel

§ 1. Bestemmelserne i denne forretningsorden er fastsat af Dommerudnævnelsesrådet i medfør af retsplejelovens § 43 c, stk. 1.

II. Dommerudnævnelsesrådets sammensætning

§ 2. Dommerudnævnelsesrådet består af 6 medlemmer, en højesteretsdommer, en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og to repræsentanter for offentligheden.

III. Konstitution

§ 3. Højesteretsdommeren er formand. Landsdommeren er næstformand.

IV. Dommerudnævnelsesrådets virksomhed

Dommerudnævnelsesrådets opgaver

§ 4. Rådet afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillinger som

- 1) højesteretsdommer
- 2) landsretspræsident og landsdommer,
- 3) præsident, vicepræsident og dommer i Sø- og Handelsretten,
- 4) byretspræsident, administrerende byretsdommer og byretsdommer,
- 5) midlertidigt beskikket dommer i henhold til retsplejelovens § 44 b, og
- 6) midlertidigt beskikket dommer i henhold til retsplejelovens § 44 c.

Tilrettelæggelse af rådets arbejde

§ 5. Rådets formand tilrettelægger rådets arbejde og fastlægger mødedagene efter drøftelse i rådet.

Stk. 2. Det påhviler sekretariatet at forberede ansøgningssagerne til rådsbehandling, herunder at tilvejebringe de fornødne oplysninger om den enkelte ansøger. Det påhviler endvidere sekretariatet at yde rådet den fornødne bistand til det øvrige rådsarbejde.

Stk. 3. Rådets sekretariatsopgaver varetages af Domstolsstyrelsen.

§ 6. Ansøgere og organisationer, hvis medlemmer er naturlige ansøgere til de i § 4 nævnte stillinger, har ret til efter anmodning at få udleveret en liste over alle ansøgerne efter reglerne i tjenestemandslovens § 5, stk. 3-5.

§ 7. Modtager rådet mundtligt oplysninger vedrørende faktiske omstændigheder af betydning for beslutning i en ansøgningssag, eller er rådet på anden måde bekendt med sådanne oplysninger, skal der gøres notat om indholdet af disse oplysninger. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

§ 8. En ansøger kan forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v. i en ansøgningssag, der vedrører den pågældendes egne forhold.

Stk. 2. Rådet afgør, hvornår og i hvilken form en anmodning efter stk. 1 om indsigt i dokumenter m.v. vedrørende en ansøgers egne forhold skal imødekommes.

Stk. 3. Rådet udsætter sin beslutning i ansøgningssagen, indtil der er givet ansøgeren mulighed for at gøre sig bekendt med de i stk. 1 nævnte dokumenter m.v., medmindre rådet finder, at ansøgerens interesse i, at rådets beslutning udsættes, bør vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse.

§ 9. Kan en ansøger ikke antages at være bekendt med, at rådet er i besiddelse af bestemte oplysninger af faktisk karakter i en ansøgningssag, må der ikke træffes beslutning, før rådet har gjort den pågældende bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende og er af væsentlig betydning for beslutning i sagen. Rådet fastsætter en frist for afgivelse af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) det efter oplysningernes karakter må anses for ubetænkeligt at træffe beslutning på det foreliggende grundlag,
- 2) ansøgerens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, eller
- 3) ansøgeren ikke har ret til aktindsigt med hensyn til de pågældende oplysninger.

Repræsentation

§ 10. Formanden repræsenterer rådet.

V. Rådsmøder m.v.

Deltagelse

§ 11. Rådets møder er ikke offentlige.

§ 12. Et medlem skal så vidt muligt give meddelelse om helt eller delvis fravær.

§ 13. Rådet kan beslutte at give en ansøger eller andre lejlighed til at give møde for rådet.

Rådets behandling af sager

§ 14. Rådets beslutninger i ansøgningssager træffes i møder, jf. dog stk. 2, 3 og 4. Rådet er beslutningsdygtigt, når behørig indkaldelse har fundet sted, jf. § 18, og mindst 4 medlemmer, herunder formanden, er til stede.

Stk. 2. Rådet kan i særlige tilfælde træffe beslutning i en ansøgningssag uden afholdelse af møde. I beslutningen skal deltage flest mulige medlemmer, dog mindst 4, herunder formanden, og de deltagende medlemmer skal være enige om, at beslutningen træffes uden afholdelse af møde.

Stk. 3. Rådet kan i enstemmighed bemyndige tre af rådets medlemmer, en dommer, en advokat og en offentlighedsrepræsentant, til at afgive indstilling på rådets vegne i visse, nærmere bestemte sager.

Stk. 4. Rådet kan endvidere i enstemmighed bemyndige formanden til at afgive indstilling på rådets vegne i visse, nærmere bestemte sager.

§ 15. Møderne ledes af formanden.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

1

§ 16. Rådet kan kun indstille én ansøger til en ledig stilling.

2

Stk. 2. Såfremt der ikke i rådet er enighed om, hvem af ansøgerne der skal indstilles, afgøres spørgsmålet ved afstemning. Ved stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

3

Stk. 3. Det skal tilkendegives i rådets indstilling, såfremt der har været uenighed om indstillingen, og de enkelte medlemmers standpunkter skal fremgå.

4

§ 17. Rådets indstillinger skal være begrundede.

5

Stk. 2. Det skriftlige materiale, der har ligget til grund for rådets vurdering af de enkelte ansøgere, herunder ansøgninger, udtalelser m.v., sendes til justitsministeren sammen med rådets indstilling.

6

Indkaldelse

7

§ 18. Formanden eller sekretariatet efter formandens bemyndigelse indkalder til rådsmøder. Der skal indkaldes til rådsmøde, hvis mindst 2 medlemmer ønsker det.

8

Stk. 2. Mødeindkaldelse skal ske skriftligt og så vidt muligt med mindst 8 dages varsel.

9

Stk. 3. Mødeindkaldelser skal ledsages af en dagsorden, jf. § 19, og bilagsmateriale til de enkelte dagsordenspunkter, herunder ansøgninger, udtalelser m.v.

10

§ 19. Dagsordenen fastsættes af formanden.

Stk. 2. Ethvert medlem kan anmode om at få sat et punkt på dagsordenen.

Stk. 3. Dagsordenen skal til hvert møde mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Godkendelse af referat fra forrige møde.
- 2) Oversigt over de ansøgningssager, der skal behandles.
- 3) Eventuelt.

Protokol

§ 20. For hvert rådsmøde føres en protokol, hvori angives

- 1) rådets indstilling i den enkelte ansøgningssag,
- 2) om indstillingen er enstemmig eller er sket efter afstemning, og
- 3) rådets begrundelse for indstillingen tillige med en angivelse af de enkelte medlemmers standpunkter, såfremt der har været uenighed om indstillingen.

Stk. 2. Protokollen underskrives på mødet af de enkelte rådsmedlemmer.

Stk. 3. Indstillinger foretaget i medfør af § 14, stk. 2-4, indføres snarest muligt i protokollen med de i stk. 1 nævnte angivelser. Protokollen underskrives snarest muligt af de medlemmer, der har deltaget i beslutningen, og de øvrige medlemmer gøres bekendt med protokoltilførslen.

Referat

§ 21. Fra hvert rådsmøde tages et referat.

Stk. 2. Referatet skal mindst indeholde oplysninger om

- 1) tid og sted for mødet,
- 2) hvem der har deltaget i mødet, herunder hvem der har været referent,
- 3) dagsordenen for mødet, og
- 4) en henvisning til protokollen for så vidt angår rådets beslutninger i ansøgningsager.

§ 22. Udkast til referat udsendes snarest muligt og senest i forbindelse med indkaldelse til næste møde.

§ 23. Indsigelser mod et referat skal fremsættes senest på førstkommende rådsmøde.

VI. Fravær, inhabilitet og tavshedspligt**Forfald**

§ 24. Ved meddelelse om forfald for formanden indtræder næstformanden i formandens beføjelser efter §§ 14, stk. 1, 15, 18 og 19. Indkaldes formandens suppleant gælder § 25, 4. pkt.

§ 25. Har et medlem haft forfald på to på hinanden følgende møder, og forventes forfaldet at udstrække sig over yderligere mindst et møde, indkaldes den pågældendes suppleant til rådsmøde. I andre tilfælde af forfald kan rådet beslutte at indkalde suppleanten. Beslutningen træffes ved stemmeflerhed. Indkaldes formandens suppleant efter 1. eller 2. pkt., indtræder denne i formandens rettigheder og pligter.

Inhabilitet

§ 26. Et medlem er forpligtet til forudgående at underrette rådets øvrige medlemmer om inhabilitet eller om forhold, der har betydning for vurderingen af, om den pågældende kan anses for inhabil og derfor er udelukket fra at deltage i behandlingen af en sag.

Stk. 2. Rejse spørgsmål om et rådsmedlems eller andre mødedeltageres inhabilitet, træffer de øvrige i sagen deltagende rådsmedlemmer afgørelse om inhabiliteten.

Tavshedspligt

§ 27. Rådets medlemmer har tavshedspligt med hensyn til, hvad de erfarer i deres egenskab af medlem af rådet, når der er tale om oplysninger, som efter deres karakter er fortrolige. Samme tavshedspligt påhviler medlemmer af sekretariatet, der medvirker ved rådsbehandlingen.

Stk. 2. Hvert enkelt rådsmedlem drager omsorg for, at materiale, som den pågældende har modtaget i forbindelse med sit arbejde i rådet ikke kommer udenforstående i hænde. Ved fratræden skal det enkelte rådsmedlem tilbagegive det fortrolige materiale, som den pågældende har modtaget i sin egenskab af rådsmedlem.

VII. Færøerne og Grønland

§ 28. Bekendtgørelsen gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som følger af den særlige lovgivning for Færøerne og Grønland.

Vedtaget på Dommerudnævnelsesrådets møde den 21. juni 1999.

Dommerudnævnelsesrådet, den 21. juni 1999

Hugo Wendler Pedersen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

10.4. Bilag. Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne

1

2

Retningslinier for korttidskonstitutioner af advokater i landsretterne, jf. retsplejelovens § 44 c.

3

4

§ 1. Formål

5

Formålet med ordningen er dels at skabe interesse hos advokater for ansættelse som dommer og dermed opnå en bredere rekruttering til domstolene, dels at skabe en øget dialog og forståelse mellem dommere og advokater.

6

7

§ 2. Anvendelsesområde

8

- Østre og Vestre Landsret
- Advokater

9

10

§ 3. Stillingsopslag

Domstolsstyrelsen opslår efter drøftelse med vedkommende landsret et passende antal stillinger, som muliggør konstitution efter retsplejelovens § 44 c. Stillingerne opslås som udgangspunkt samlet gældende for et kalenderår uden angivelse af tiltrædelsesdatoer. Bekendtgørelse sker i Statstidende, Ugeskrift for Retsvæsen, DJØF-bladet, Advokaten og Advokaternes Jobdatabase på Internettet, AdvoJob. Domstolsstyrelsen gør Advokatrådet bekendt med stillingsopslagene.

§ 4. Besættelsen af stillinger

Dommerudnævnelsesrådet afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af stillingerne, jf. retsplejelovens § 43 a, stk. 1, nr. 6, jf. § 44 c. Justitsministeren beskikker den pågældende advokat som dommer. Domstolsstyrelsen træffer aftale med advokaten om tidspunktet for konstitutionsperiodens begyndelse.

§ 5. Varighed og stillingsindhold

Konstitutionsordningen giver mulighed for konstitution som dommer i en periode på 3 måneder i landsretten, hvor advokaten som konstitueret dommer så vidt muligt beskæftiges med de sædvanligt forekommende sagstyper.

§ 6. Ansættelsesvilkår

I forbindelse med konstitutionen indgås en tidsbegrænset ansættelsesaftale af 3 måneders varighed mellem Domstolsstyrelsen og den pågældende advokat. Ansættelsesforholdet ophører ved udløbet af den aftalte ansættelsesperiode.

I konstitutionsperioden skal advokaten deponere sin advokatbeskikkelse, jf. retsplejelovens § 122, stk. 1. Advokaten er i samme periode forpligtet til at suspendere varetagelsen af hverv, som er uforenelige med retsplejelovens krav til udnævnte dommers almindelige habilitet.

I øvrigt bør den pågældende advokat have opmærksomheden skærpet med hensyn til, om der konkret kan rejses tvivl om vedkommendes habilitet, jf. retsplejelovens §§ 60 og 61.

Advokaten er i konstitutionsperioden undergivet afskedigelsesværnet for alle ikke-udnævnte dommere, jf. retsplejelovens § 44, stk. 4, jf. §§ 54 og 54 a.

Konstitutionsperioden afsluttes med en orienterende samtale med vedkommende landsretspræsident.

Hvis en advokat, der har gennemgået en 3-måneders konstitution, jf. retsplejelovens § 44 c, efterfølgende indstilles til en uddannelseskonstitution, jf. retsplejelovens § 44 b, afgør den landsret, hvori advokaten skal konstitueres, om 3-måneders konstitutionen kan medregnes i den 9-måneders uddannelseskonstitutionsperiode.

Øvrige ansættelsesvilkår aftales skriftligt i forbindelse med ansættelsen.

§ 7. Ikrafttræden, godkendelse m.v.

Ordningen om korttidskonstitutioner træder i kraft den 1. april 2000.

Ordningen vil blive taget op til revision i folketingssamlingen 2002-03, jf. § 11 i lov nr. 402 af 26. juni 1998 om ændring af retsplejeloven m.v.

Domstolsstyrelsen, den 29. marts 2000

Bent Carlsen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Dommerudnævnelsesrådet

Store Kongensgade 1-3

1264 København K

Telefon 70 10 33 22

Telefax 70 10 44 55